

Välkommen till Webbinarium om vaccin och vaccinering mot covid-19

21 april 2021, klockan 11:00-12:30

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Bra att tänka på under mötet

1. Ha ditt ljud och din bild avstängda
2. Använd speakerview för att se den som talar i helskärm (ändras uppe i högra hörnet av din vy i Zoom, kan se olika ut på olika enheter)
3. Skriv ut ditt för- och efternamn, för att ändra ditt namn klicka på de tre punkterna till höger i din bild, klicka på *Rename, ändra ditt namn*
4. Webbinariet pågår klockan 11.00-12.30 utan paus
5. Ställ dina frågor i chatten
6. Webbinariet spelas in och kommer att finnas tillgängligt i efterhand på kunskapsstyrningvard.se tillsammans med presentationen som visas

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård
SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Därför samlas vi idag

- Möjlighet för dig som ordinerar vaccin mot covid-19 att:
  - få information om vaccin och vaccinering samt bakgrund till beslut om vaccin och vaccinering
  - ställa dina frågor direkt till personer vid berörda myndigheter
  - göra medskick till berörda myndigheter, regioner och SKR
  - information och kunskap utvecklas löpande
  - alla era frågor och medskick kommer till nytta!

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Fortsättning på tidigare webinarier

Webbinarierna från 25 februari och 2 mars 2021 finns att se på kunskapsstyrningvard.se

Vaccin och vaccination mot covid-19 - Kunskapsstyrning

Information om

- myndighetsroller,
- grundläggande information om hur kliniska studier går till,
- godkännandeprocessen för läkemedel,
- transport och hantering av vaccin,
- rekommendationer för vaccinering av speciella användargrupper.

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

**PARTNERSKAP FÖR STÖD TILL KUNSKAPSSTYRNING
INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRD**

Program

- Inledning
- Vaccinationsinsatsen –aktuellt läge nationellt och regionalt
- Vaccinerna –säkerhet, skyddseffekt och rekommenderad användning
- *Frågestund 1*
- Uppdateringar i Folkhälsomyndighetens vägledning.
- *Frågestund 2*
- Kunskapsbehov - att bemöta frågor och eventuell oro.
- *Frågestund 3*
- Avslutning

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård

SVRIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Medverkande

- **Charlotta Bergquist**, vaccinsamordnare, Läkemedelsverket
- **Ulla Wändel Liminga**, ämnesområdesansvarig läkemedelssäkerhet, Läkemedelsverket
- **Sören Andersson**, chef för enheten för vaccinationsprogram, Folkhälsomyndigheten
- **Bernice Aronsson**, utredare vid enheten för vaccinationsprogram, Folkhälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård
SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Med för att svara på frågor

Stockholm läns landsting

Magnus Thyberg, vaccinsamordning

Folkhälsomyndigheten

Tiia Lepp, utredare vaccinationsprogram, läkare

Ulrika Marking, utredare, infektionsläkare

Lina Schollin Ask, utredare vaccinationsprogram, barnläkare

Jerker Jonsson, utredare, infektionsläkare

Läkemedelsverket

Kim Sherwood, utredare, produktinformation, bruksanvisning

Emelie Bergman Perland, utredare inom produktinformation, bruksanvisning

Karin Vengemyr, gruppchef, säkerhetsuppföljning, biverkningar

Sofia Bosdotter Enroth, klinikutredare koagulation

Anna Karin Rehnström, kvalitetsutredare, tillverkning, hållbarhet

Virve Reiman-Suijkerbuijk, chefsinspektör, tillverkning, distribution

Sveriges Kommuner och Regioner

Ulrika Vestin, vaccinsamordning

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälso- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Ställ dina frågor i chatten

- Frågor besvaras löpande i chatten
- Lyfter också så många frågor som möjligt mellan presentationerna

Folkhälsomyndigheten

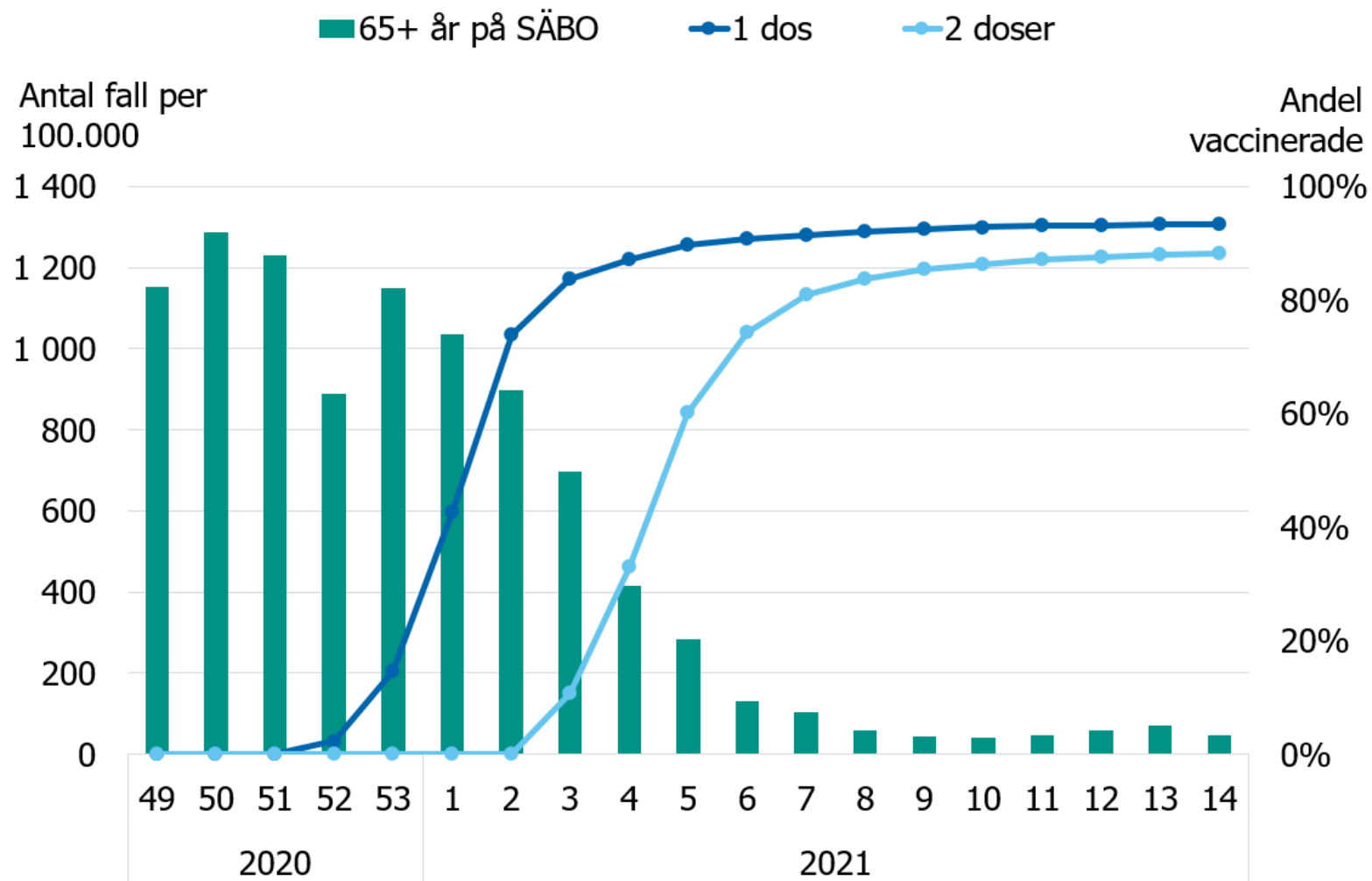
Vaccinationsinsatsen – aktuellt läge nationellt och regionalt

April 2021

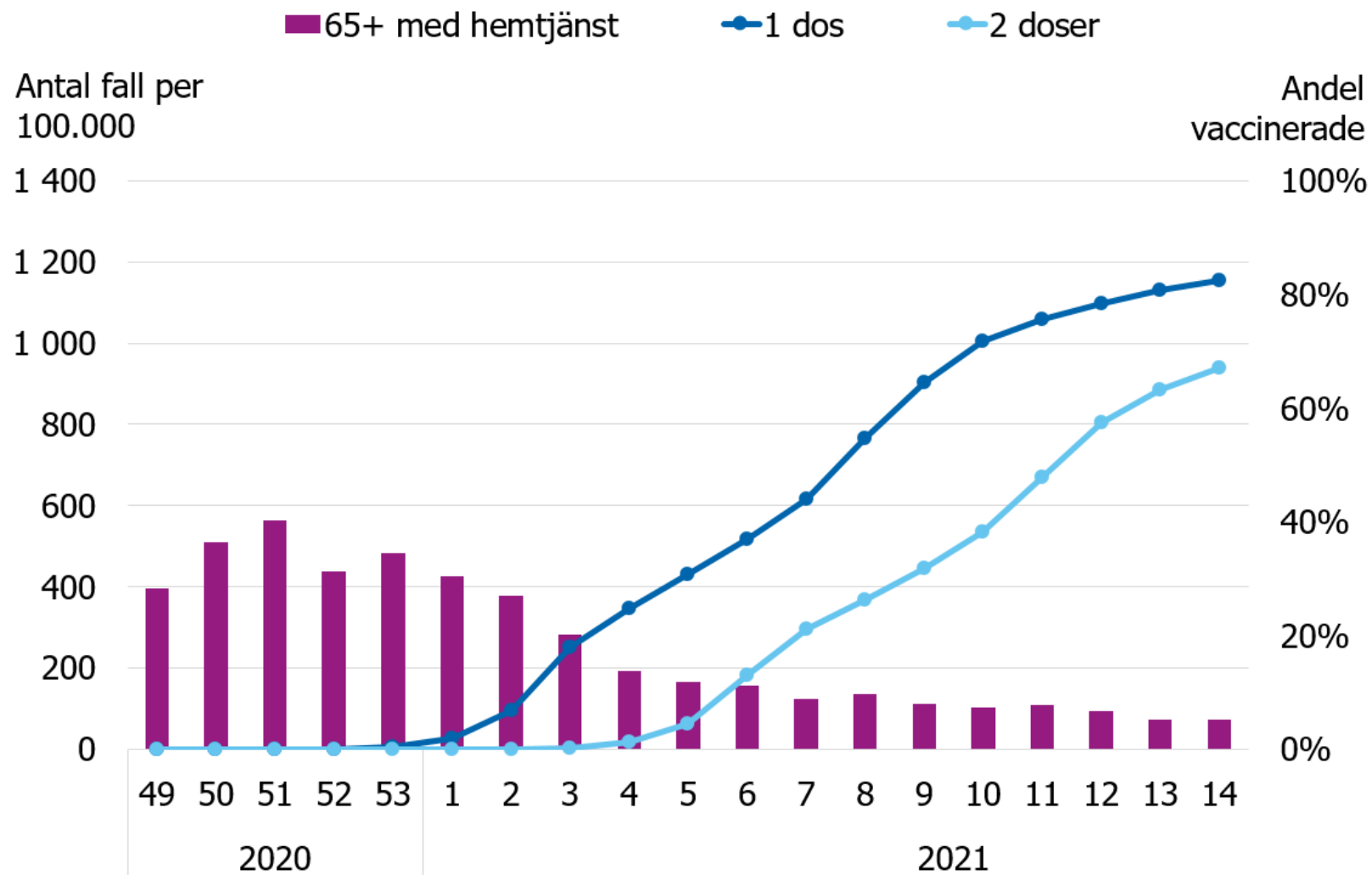
Sören Andersson, enhetschef, enheten för vaccinationsprogram

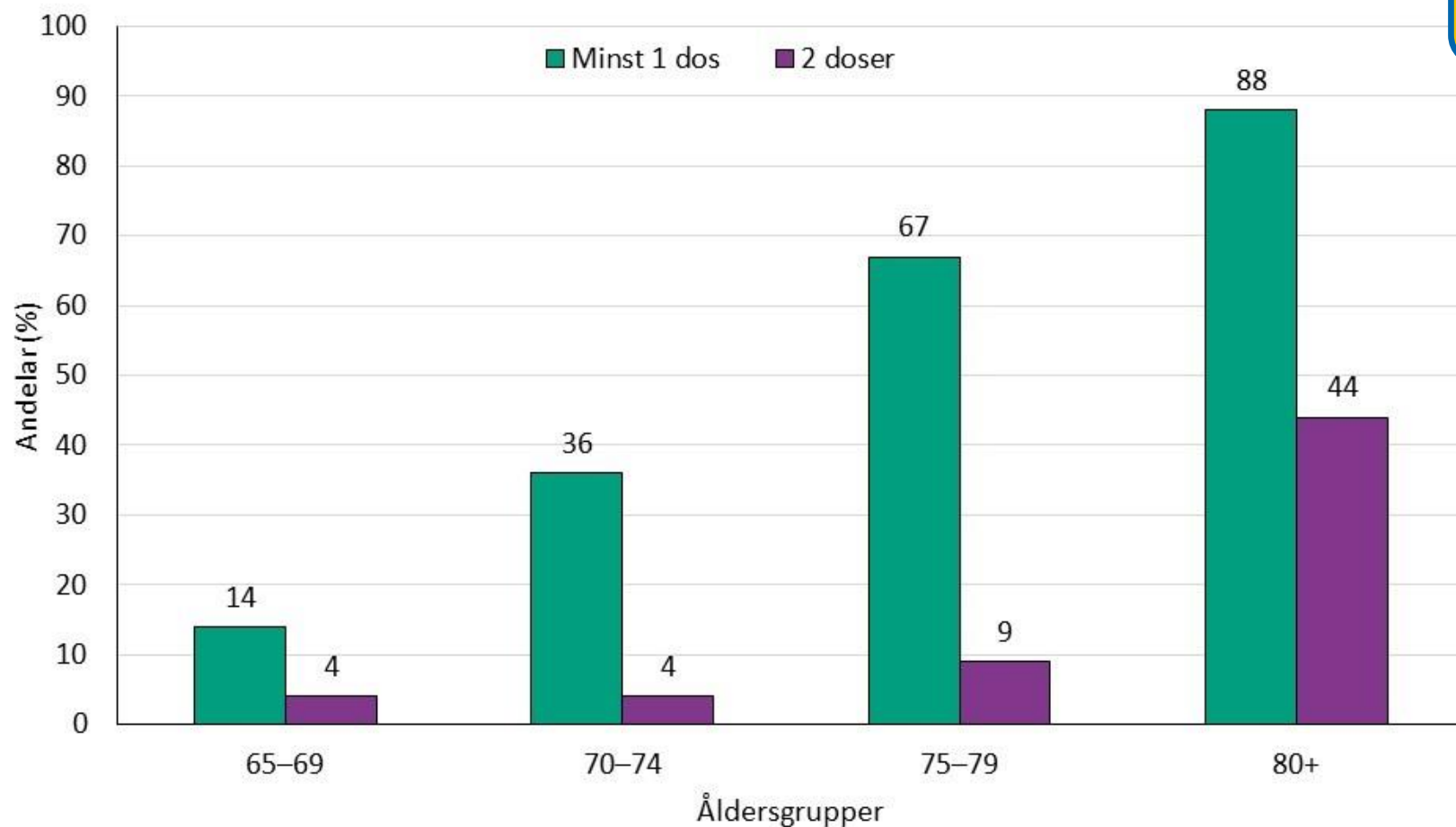
Vaccination av personer på särskilda boenden för äldre (SÄBO)

Personer 65 år och äldre med hemtjänst

Fördelning per åldersgrupp, bland de som vaccinerats

Äldst först

- 2,3 miljoner vaccinationer givna i hittills (16 april).
- 20% av befolkningen över 18 år har fått en dos.

2021-04-21

Vaccinerna – säkerhet, skyddseffekt och rekommenderad användning

Charlotta Bergquist, Läkemedelsverket

PhD, vaccinsamordnare, gruppchef infektionsgruppen, klinisk utredare

Godkända mRNA-vacciner mot covid-19

	Covid-19 vaccine Moderna (Moderna)	Comirnaty (Pfizer/BioNTech)
Vaccintyp	mRNA, 100µg	mRNA, 30µg
Studiestorlek Vaccin + kontroll Säkerhet	~ 28 000 ~ 15 200	~ 36 000 ~ 21 700
Skyddseffekt	94%	95%
Säkerhetsprofil	Likartad - övergående biverkningar främst kopplade till aktivering av immunsystemet.	
Godkänd indikation	Aktiv immunisering, förebygga covid-19; från 18 år (16 år)	
Doser	2 doser, 28 dagars intervall	2 doser, 21 dagars intervall
Förvaring	-25° till -15°C	-70°C

Godkända vektorvacciner mot covid-19

	Vaxzevria (AstraZeneca)	Covid-19 vaccine Janssen (Janssen)
Vaccintyp	Viral vektor, icke-replikerande (2,5 x 10 ⁸ IU)	Viral vektor, icke-replikerande (8,9 x 10 ¹⁰ IU)
Studiestorlek Vaccin + kontroll Säkerhet	~ 23 000 ~ 12 000	~ 43 700 ~ 21 895
Skyddseffekt	60%	67%
Säkerhetsprofil	Likartad - övergående biverkningar främst kopplade till aktivering av immunsystemet.	
Godkänd indikation	Aktiv immunisering, förebygga covid-19; från 18 år	
Doser	2 doser, 4-12 veckors intervall	1 doser
Förvaring	Kylskåp (2°C till 8°C)	-25° till -15°C

Och fler vacciner kommer...

- I löpande granskning i EU
  - **Sputnik V** (adenovirusvektor, heterolog dos 1 och 2)
  - **Curevac** (mRNA)
  - **Novavax** (adjuvanterat rekombinant protein)
- Sannolikt kommer ännu fler kommer att starta under året.
- Enligt WHO är ca 200 vaccinkandidater under utveckling i världen.
- För cirka 60 av dessa pågår kliniska studier på människor.

Sammanfattning av skyddseffekt

	Comirnaty	Moderna	Vaxzevria	Janssen
Skyddseffekt mot symtomatisk Covid-19	95%	94%	60%	67%
Skyddseffekt mot svår sjukdom*	1 vs 3 fall	0 vs 11	0 vs 14*	85%
När är skyddet optimalt?	1-2 v efter 2:a dos		Ca 3 v efter 1:a dos	

Få fall i studierna, definieras olika

** efter 1:a dos

2021-04-21

Vaccinerna – säkerhet, skyddseffekt och rekommenderad användning

Ulla Wändel Liminga, Läkemedelsverket
PhD, ämnesområdesansvarig läkemedelssäkerhet, PRAC-delegat

Kända biverkningar (Vaxzevria)

Från kliniska studier och användning – ur produktresumén;

Mycket vanlig > 1/10	Vanlig ≥ 1/100 till < 1/10	Mindre vanlig ≥ 1/1000 till < 1/100	Sällsynt >1/10 000 till < 1/1000	Mycket sällsynt <1/10 000	Okänd frekvens (kan ej uppskattas)
<ul style="list-style-type: none"> •Huvudvärk •Illamående •Myalgi •Artralgi •Ömhet/Smärta/Värme- känsla/Pruritus/Blåmärke vid injektionsstället •Trötthet •Sjukdomskänsla •Febrilitet/Frossa 	<ul style="list-style-type: none"> •Trombocytopeni •Kräkningar •Diarré •Svullnad/Erytem vid injektionsstället •Feber 	<ul style="list-style-type: none"> •Lymfadenopati •Minskad aptit •Yrsel •Somnolens •Hyperhidros •Pruritus •Utslag 		<ul style="list-style-type: none"> •Trombos i kombination med trombocytopeni 	<ul style="list-style-type: none"> •Anafylaxi •Överkänslighet

Vad vi vet efter säkerhetsstudierna

Några *vanliga* ($\geq 1/100$ till $< 1/10$) och *mycket vanliga* ($> 1/10$) biverkningar

Vanliga / mycket vanliga	Comirnaty	Moderna	AstraZeneca	Janssen
Smärta inj.-stället	> 80 %	92%	54 %	49%
Huvudvärk	> 60 %	65 %	53%	39%
Trötthet	> 50 %	70%	53%	37%
Feber	> 10 %	16%	pyrexia 34 %; > 38°C 8 %	9%
Frossa	> 30 %	45%	32%	1-10%
Ledvärk / muskelvärk	> 20 %	45%	26% / 44%	33%
Illamående/ kräkning		23 %	22%	14%

Något lägre reaktogenicitet med högre ålder

Säkerhetssignal för Vaxzevira

Signal startad 12 mars, avslutad 7 april

- Kombinationen blodpropp och låga nivåer av blodplättar mycket sällsynt biverkning av Vaxzevria/Covid-19 vaccine AstraZeneca
  - Mycket sällsynt : < 1/10 000 – 1/100 000
  - Specifika riskfaktorer har ej fastställts; fallen främst bland kvinnor yngre än 60 år
  - T.o.m. 22 mars EMA granskat
    - 85 –tal blodpropp ovanlig plats i kroppen; knappt 60 kombination blodpropp & låga nivåer av blodplättar; 18 dödsfall

Nyttan av vaccinet överväger risken för biverkningar

- I Sverige: Vaxzevria pausas för personer <65 år

Säkerhetssignal för Janssens vaccin

- Signal startad 9 april, delrekommendation 20 april
- Kombinationen blodpropp och låga nivåer av blodplättar mycket sällsynt biverkning av Covid-19 vaccine Janssen
  - Mycket sällsynt : < 1/10 000 – 1/100 000
  - T.o.m. 20 april 2021 EMA granskat
    - 8 rapporter om blodpropp och låga nivåer av blodplättar (en i klinisk prövning, 7 i USA), 1 dödsfall
  - Specifika riskfaktorer har ej fastställts; fallen främst bland kvinnor yngre än 60 år

Trolig förklaring till trombos + trombocytopeni

- Antikroppar mot ett ämne i trombocyterna (platelet factor 4, PF4)
- Liknande antikroppar ses vid HIT (heparin-inducerad trombocytopeni) men ingen koppling till heparin vid fallen efter vaccination
- Dessa antikroppar aktiverar trombocyterna, vilket ger trombocytkonsumtion och aktiverad koagulation
- Oklart varför dessa antikroppar bildas

Produktresumé (ex Vaxzevria 4.4)

Trombocytopeni och koagulationssjukdomar

En kombination av trombos och trombocytopeni, i vissa fall tillsammans med blödning, har observerats i mycket sällsynta fall efter vaccination med Vaxzevria. Detta inkluderar allvarliga fall av ventrombos, inkluderat ovanliga områden såsom cerebral venös sinustrombos, splanknisk ventrombos, men även artärtrombos, samtidigt med trombocytopeni. Vissa fall hade dödlig utgång. Majoriteten av dessa fall uppkom inom de första 14 dagarna efter vaccination och inträffade i de flesta fall hos kvinnor yngre än 60 år.

Hälso- och sjukvårdspersonal bör vara observanta på tecken och symtom på tromboembolism och/eller trombocytopeni. De som blivit vaccinerade bör instrueras att omedelbart söka akutvård om de utvecklar symtom såsom andningssvårigheter, bröstsmärta, svullnad av benen eller ihållande magsmärter efter vaccination. Utöver detta bör alla med neurologiska symtom inkluderat kraftig eller ihållande huvudvärk eller dimsyn efter vaccination, eller de som får blåmärken i hud/slemhinnor (petekier) utanför vaccinationsstället efter ett par dagar, omedelbart uppsöka akut medicinsk vård.

Trombos i kombination med trombocytopeni – mycket sällsynt biverkning

Mer information om vaccinerna

Svensk produktinformation: bipacksedel, produktresumé, monografi med mera

- <https://www.lakemedelsverket.se/coronavaccin>

Läkemedelsverkets nyheter om covid-19

- <https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter?q=covid-19&s=1https:%2F%2Fwww.lakemedelsverket.se%2Fsv%2Fnyheter%3Fq%3Dcovid-19&s=1>

EMA:s utredningsrapporter (EPAR)

- <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/comirnaty>
- <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/covid-19-vaccine-moderna>
- <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/vaxzevria-previously-covid-19-vaccine-astrazeneca>
- <https://www.ema.europa.eu/en/medicines/human/EPAR/covid-19-vaccine-janssen>

Rapportera misstänkta biverkningar

- <https://www.lakemedelsverket.se/sv/rapportera>

Folkhälsomyndigheten

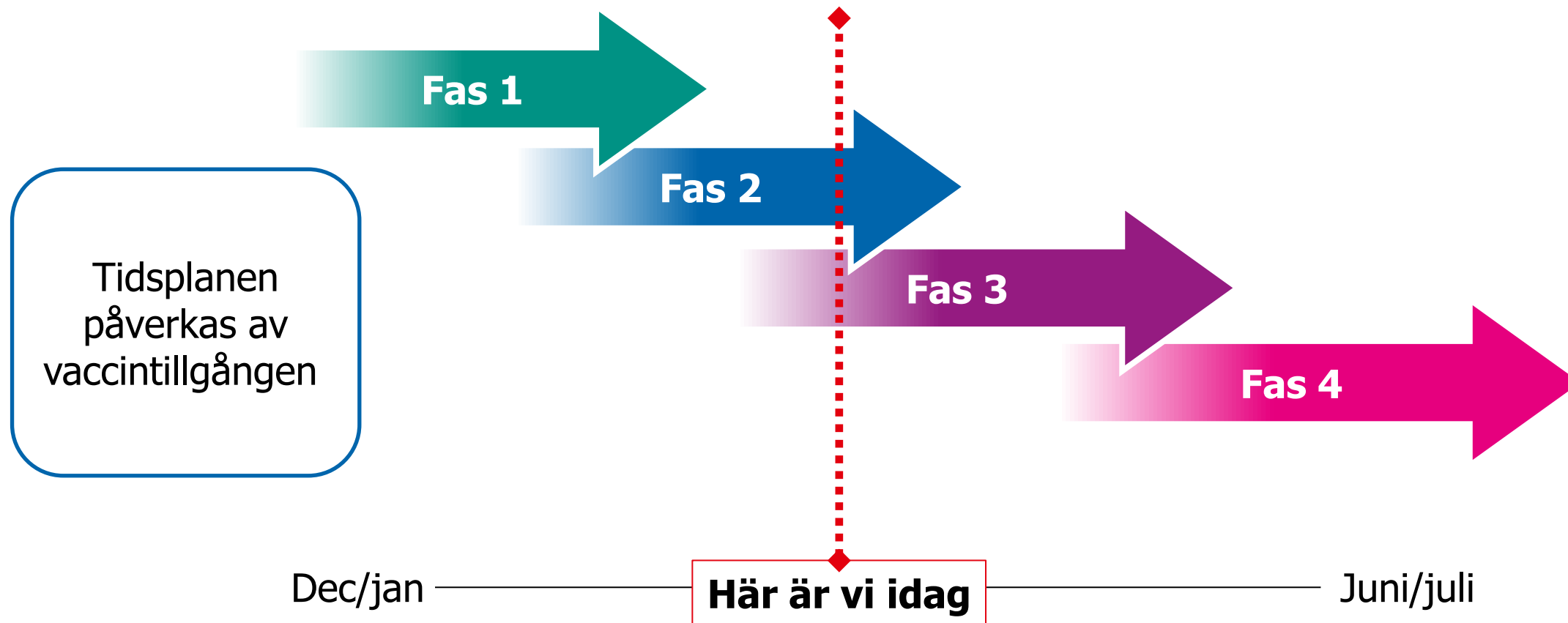
Vaccinerna – säkerhet, skyddseffekt och rekommenderad användning

April 2021

Sören Andersson, enhetschef, enheten för vaccinationsprogram

Målsättning: Ett gott skydd mot covid-19

Uppföljningsstudier i Storbritannien av AstraZenecas och Pfizers vaccin mot covid-19

- 3 stora studier
- >5 miljoner individer observerade i två studier, 340 000 i en tredje
- Äldre, sköra, fokus på allvarlig covid-19
- Olika studiedesign (populationskohort, fall-kontroll)
- Uppföljning efter dos 1 i 19-80 dagar (beroende på vaccin och studie)
- **Skyddseffekt mot allvarlig covid-19 ca 80%** för personer över 80 år för båda vaccinerna

Skydd mot varianter av covid-19

- Wuhan-hu-1 (ursprunglig) – alla vacciner fungerar bra
- B 1.1.7 (Brittisk) – alla vacciner fungerar bra
- B 1.351 (Sydafrikansk) – viss nedsatt känslighet för alla vacciner
  - Begränsade studier
  - AstraZenecas studie på unga med lindriga symptom (låg effekt)
  - Janssens studie inkluderade patienter med mer allvarlig covid-19 (bättre effekt)
  - Neutraliserande antikroppar lägre – men kan vara tillräckliga för visst skydd
- Ny generation vacciner anpassade för kända varianter håller på att tas fram

Rekommenderad användning av vaccinerna

- **Pfizer & Moderna (mRNA)** – personer 18 år och äldre
  - Dosintervall fortsatt upp till 6 veckor
- **AstraZeneca** – personer 65 år och äldre
  - Dosintervall 9-12 veckor
  - Personer yngre än 65 år som fått första dos – ge mRNA-vaccin dos 2, efter 12-15 veckor
- **Janssen** – invänta rapport från EMA och därefter fortsatt bedömning

Skyddar dig och andra

- Vaccinerna är viktiga verktyg i pandemibekämpningen.
- Alla vaccin behövs.
- Alla vaccin ger ett bra skydd och är en bra start.

Vi har bra vacciner

- Alla har bra immunsvär och dokumenterat hög skyddseffekt mot covid-19.
- Underlagen skiljer sig åt, man kan därför ännu inte säkert säga hur stor skillnaden är.
- Om man väntar nu, så är man oskyddad, riskerar att bli sjuk och sprida infektionen – inga garantier för när man senare kan få vaccin.

Frågor, reflektioner

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Folkhälsomyndigheten

Uppdateringar i Folkhälsomyndighetens vägledning

April 2021

Bernice Aronsson, utredare, enheten för vaccinationsprogram

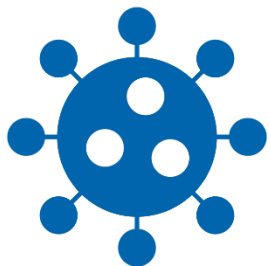
Uppdatera dig på webben – Vägledning

- För vårdpersonal som utför vaccinationer
- Uppdateras om kunskapsläget och det epidemiologiska läget förändras, precis som rekommendationerna.
- Innehåller fördjupad information om:
  - Att genomföra vaccination
  - Vaccination till specifika grupper
  - Smittskyddsåtgärder efter vaccination

The screenshot shows the website of the Swedish Public Health Agency (Folkhälsomyndigheten). At the top right, there are links for "Press", "A-Ö", "Minoritetsspråk", "Teckenspråk", "Lättläst", and "In English". A search bar is present with the text "Sök på webbplatsen" and a magnifying glass icon. Below the search bar is a navigation menu with four items: "Statistik & rapportering", "Livsvillkor & levnadsvanor", "Mikrobiologi & laboratorieanalyser", and "Smittskydd & beredskap". The "Smittskydd & beredskap" item is highlighted. Below the menu is a breadcrumb trail: "Smittskydd & beredskap → Utbrott → Aktuella utbrott → Covid-19 → Vaccination mot covid-19 → För personal inom vård och omsorg → Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19". The main content area has a heading "Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19" and a "Lyssna" button. Below the heading is a paragraph: "Här finns samlad information om aktuella vaccin och vaccination mot covid-19 riktad till vårdpersonal som utför vaccinationer. Vägledning ger fördjupad information om genomförande av vaccination, vaccination till specifika grupper och smittskyddsåtgärder efter vaccination."

Rekommendationer för *Vaxzevria* (Astra Zeneca)

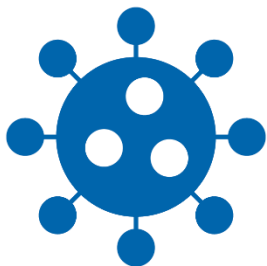
- **Personer som är 65 år och äldre (födda 1956 eller tidigare)**
  - bedöms ha en hög risk för allvarlig sjukdom i covid-19.
  - samtidigt är risken mycket låg för allvarliga biverkningar i den här åldersgruppen.

Därför rekommenderas fortsatt vaccination med *Vaxzevria* för denna åldersgrupp.

Web dokument Svenska sällskapet för Trombos och Hemostas

<https://www.ssth.se/>

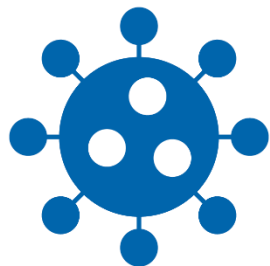
Rekommendationer för *Vaxzevria* (Astra Zeneca)

Personer som är yngre än 65 år (födda 1957 eller senare)

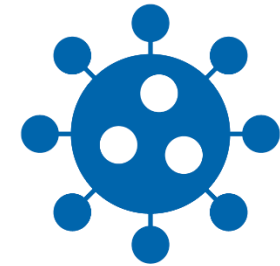
- Ska i nuläget inte vaccineras med *Vaxzevria*. Denna rekommendation gäller tills vidare.
- Om personen tidigare fått en dos av *Vaxzevria* rekommenderas en dos mRNA-vaccin 12–15 veckor efter *Vaxzevria*.
- En andra dos mRNA vaccin behöver inte ges

Hur ser skyddet efter vaccination ut?

- Gott skydd mot allvarlig sjukdom och sjukvårdskrävande covid-19 uppnås tre veckor efter dos 1 oavsett vaccin.
- Förstärkt skydd uppnås efter dos 2

Hur väl skyddar vaccinerna?

Comirnaty/ COVID-19 Vaccine Moderna/ Vaxzevria:

- Hur länge skyddseffekten varar är ännu okänt. Det fastställs genom långtidsuppföljning.
- Som vid all vaccination kan ett fullständigt skydd inte garanteras.
- Alla vaccinerade ska fortsätta att följa aktuella råd för att minska risken att smittas eller att smitta andra.

Anpassade rekommendationer efter vaccination

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/nyheter-och-press/nyhetsarkiv/2021/april/anpassade-rekommendationer-efter-vaccination/>

Hur lång tid ska gå mellan dos 1 och dos 2?

- ***Comirnaty*** – Andra dosen ges sex veckor efter den första dosen
- ***Covid-19 Vaccine Moderna*** – Andra dosen ges sex veckor efter den första dosen.

Om kortare intervall än det som uppges i produktinformationen ska en ny dos ges med 6 v intervall till föregående dos

Om det gått längre tid mellan doserna än rekommenderat intervall ska den andra dosen ges så snart det går. Man behöver inte börja om.

Hur lång tid ska gå mellan dos 1 och dos 2?

- **Vaxzevria** – Folkhälsomyndigheten rekommenderar att den andra dosen ges 9 - 12 veckor efter den första dosen.

Godkänt för att ges med 4 - 12 veckors intervall.

Andra dosen kan ges från 4 veckor efter första dosen, men ett längre intervall mellan doserna rekommenderas enligt ovan.

Om det gått längre tid än 12 veckor mellan doserna ska den andra dosen ges så snart det går, man behöver inte börja om.

- Personer som är yngre än 65 år som tidigare fått en dos av *Vaxzevria* rekommenderas en dos mRNA-vaccin 12–15 veckor efter *Vaxzevria*.

Vaccination av personer som haft covid-19

Comirnaty/ COVID-19 Vaccine Moderna/ Vaxzevria:

- Immunitet efter genomgången covid-19 infektion oklart.
- De som varit sjuka i covid-19 rekommenderas att vaccinera sig.
- Man kan avvakta med att ge den andra dosen, efter individuell bedömning av läkare
  - om en person som tidigare haft symtomatisk covid-19-infektion och som efter första dosen vaccin får uttalade biverkningar i form av hög feber och allmänpåverkan i mer än ett dygn.

Nedsatt immunförsvar och autoimmun sjukdom

Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna/Vaxzevria:

- Bedömningen är densamma som vid vaccination mot vanlig säsongsinfluensa – som vid andra vaccinationer med icke-levande vaccin.
- Finns inga fullständiga data i vaccinstudier.
- Kan ha sämre effekt av vaccination.
- Viktigt att erbjuda vaccination då skydd mot covid-19 är viktigt.
- Vid behov, särskild bedömning inför vaccination av behandlande läkare.

Graviditet och vaccination

Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna:

- Begränsade data på gravida; gravida ingår inte i den grupp som generellt rekommenderas vaccination.
- Efter individuell bedömning av läkare kan vaccination ges till gravid.
- Vaccination kan ges till fertila kvinnor utan föregående graviditetstestning.
- Det går bra att vaccineras vid amning.
- Uppdateringar kommer inom kort.

[INFPREG](#) har publicerat text om vaccination graviditet och amning.

Vaccination av barn och ungdomar

Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna:

- *Comirnaty* är godkänt från 16 år, utöver det är de godkända vaccinererna ännu inte utprövade på barn. Studier pågår.
  - Barn har generellt låg risk att drabbas av allvarlig covid-19.
  - Avvaktar med en generell vaccination i gruppen 0–17 år.
  - I särskilda fall kan vaccination diskuteras med behandlande läkaren.
- samverkan FoHM, LV och BLF med utökade råd om 16-17-åringar med förmodad ökad risk för allvarlig covid-19 sjukdom.

Vaccination och allergi

- Gäller alla vaccinerade: *Ska stanna kvar minst 15 minuter efter vaccination.*
- Om tidigare svår allergisk reaktion*, oavsett mot vad, ska särskild bedömning av läkare göras inför vaccination.

* reaktion som är så svår att det krävt behandling på akutmottagning eller inläggning på sjukhus.

- Anafylaxiberedskap!

<http://www.sffa.nu/wp-content/uploads/2021/02/Riktlinjer-COVID-19-och-allergi-29-januari-2021.pdf>

Vaccination och allergi

- Avvakta (kontraindicerat) tills vidare att ge vaccin mot covid-19:
  - Om tidigare svår allergisk reaktion vid vaccination med covid-vaccin
  - Om svår allergisk reaktion mot innehåll i vaccin; PEG/polysorbat eller polyoxyl 35 ricinolja
- *Comirnaty/COVID-19 Vaccine Moderna/Vaxzevria* innehåller inte:
  - äggprotein, gelatin, konserveringsmedel

<http://www.sffa.nu/wp-content/uploads/2021/02/Riktlinjer-COVID-19-och-allergi-29-januari-2021.pdf>

Hälsodeklaration

Ett stöd för att bedöma lämplighet inför vaccination

1. Har du någon gång fått en kraftig reaktion efter vaccination, och behövt sjukhusvård?
2. Har du allergier som någon gång gett dig kraftiga reaktioner som du har behövt sjukhusvård för?
3. Har du ökad blödningsbenägenhet p.g.a. sjukdom eller medicin?
4. Är du gravid?
5. Har du vaccinerat dig någon gång under de senaste 7 dagarna?

Finns på svenska, arabiska, bosniska, kroatiska, serbiska, dari, engelska, finska, franska, persiska/farsi, polska, somaliska och tigrinja.

Fas 3

**16-59 år med annan sjukdom
60-64 år, alla**

Ålder främsta riskfaktorn för allvarlig sjukdom och död

Risken ökar om sjukdom eller ett tillstånd

- Kronisk hjärt- och kärlsjukdom, inklusive stroke och hypertoni
- Kronisk lungsjukdom såsom KOL samt svår och instabil astma
- Andra tillstånd som leder till nedsatt lungfunktion eller försämrad hostkraft och sekretstagnation (till exempel extrem fetma, neuromuskulära sjukdomar eller flerfunktionshinder)
- Kronisk lever- eller njursvikt
- Diabetes typ 1 och typ 2
- Kraftigt nedsatt immunförsvar
- Downs syndrom

Ökad risk om;

- kombination av två eller flera riskfaktorer
- allvarligare form av sjukdom eller tillstånd

I en del fall krävs en individuell bedömning om vaccination ska prioriteras

Frågor, reflektioner

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Folkhälsomyndigheten

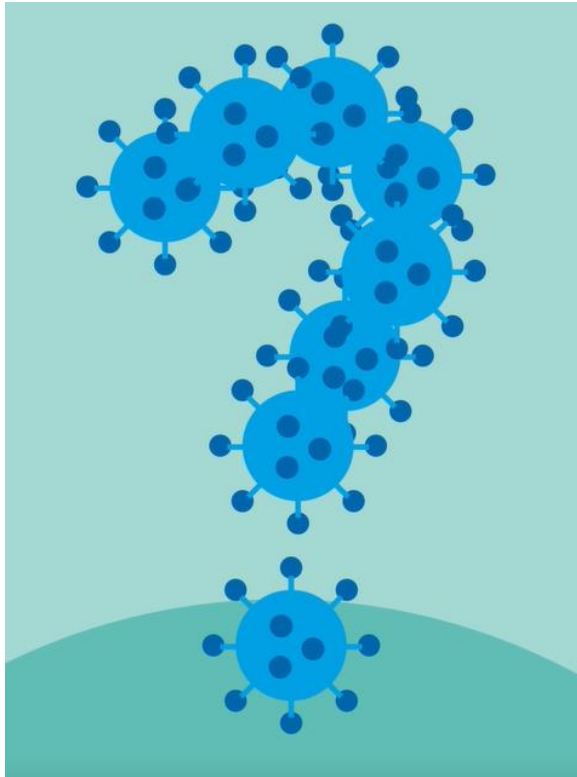
Kunskapsbehov - att bemöta frågor och eventuell oro

April 2021

Bernice Aronsson, utredare, enheten för vaccinationsprogram

Frågor och oro är helt normalt i det här läget

- 91 % ville vaccinera sig
  - 69,5 % helt säkert, 21,8 troligen 4 % vet inte, 5 % nej
  - [Hälsorapport/Folkhälsomyndigheten](#), april 2021
- Vanliga frågor om vaccinationer:
  - Vilka biverkningar finns
  - Hur bra funkar vaccinerna?
  - Vad gäller för just mig?
- Bemöt, besvara och hänvisa till information.

Sjuksköterskan

erbjuder, informerar,
utför vaccination

grundforskning, vaccinstudier, utredningar, säkerhetsövervakning,
riktlinjer, rekommendationer, råd, kunskap och erfarenhet

Du som sjuksköterska eller läkare är viktig

Vaccination
mot covid-19

- Du är en viktig informationsförmedlare.
- Människor vill höra vad du tycker själv.
- Luta dig mot aktuell kunskap.

Proaktivt bemötande som inledning:

Hej, vad bra att du kommit hit för vaccination!

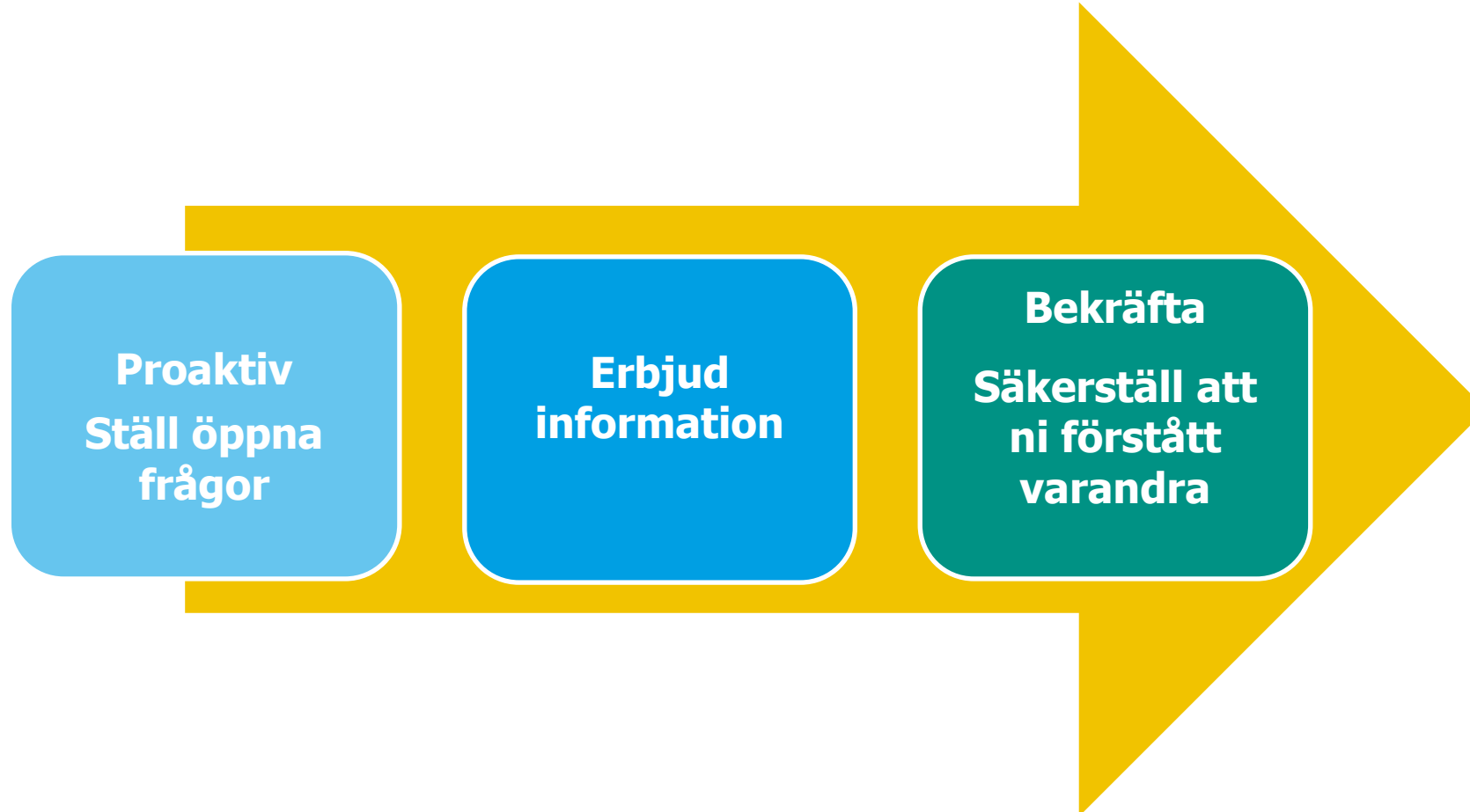
Ställ öppen fråga, utgå från hälsodeklarationen.

Utifrån din hälsodeklaration går det fint att vaccinera idag.

Är det något annat du undrar över?

Säkerställ att ni förstått varandra och erbjud information

Baserad på [Conversation to build trust in vaccination](#) (WHO)

Information som stöd

- Faktablad
  - Lättläst svenska och teckenspråk
  - Svenska, albanska, arabiska, bosniska/kroatiska/serbiska, dari, engelska, finska, franska, meänkieli, nordsamiska, persiska/farsi, polska, romani kelderash, romani lovari, ryska, somaliska, spanska, tigrinja, turkiska.
- Frågor och svar på webben
- Affischer
- 1177 Vårdguiden
- Kampanj – Mot ljusare tider

Frågor och svar om vaccination mot covid-19

Lyssna

Här finns våra svar på vanliga frågor om vaccination mot covid-19.

Om vaccination

Hur får jag veta när och var jag kan vaccinera mig? +

Kommer alla att erbjudas vaccination? +

Hur ser tidsplanen ut för vaccination i Sverige

Måste jag betala för att vaccinera mig mot covid-19

Kan jag själv avgöra om jag ska vaccinera mig

Andra webbplatser

[1177.se](https://www.1177.se)

Läs mer om vaccinationen och vad som gäller i din region.

[Läkemedelsverket](https://www.lakemedelsverket.se)

... hur vacciner utreds, ... om övervakning av covid-19.

Om att vaccinera sig mot sjukdomen covid-19

Vorfar är det bra att ta

Vaccinet i sprutan hjälper en skydda sig mot sjukdomen. Du kan fortfarande bli smittad om du inte allvarligt sjuk.

Varför är det bra att ta

Vaccinet i sprutan hjälper en skydda sig mot sjukdomen. Du kan fortfarande bli smittad om du inte allvarligt sjuk.

Om du får sprutan

Innan sjukdomen kan bli du ska vara på några frågor. Till exempel om du har någonting som kan påverka vaccinationen. Alla som ska vaccinera sig ska vara på samma frågor.

Om du får en eller två sprutor

Sjukvården ger dig vaccination med en spruta i armen. Ibland räcker det med en för att bli skyddat mot sjukdomen. Ibland behöver du få en spruta efter ungefär en månad.

Efter vaccinationen

När du har vaccinationen kroppens immunförsvaret börjar bygga upp ett skydd mot sjukdomen. Efter smeket är det viktigt att du inte blir sjuk på några dagar. Symtomen ska inte vara några dagar. Allvariga Om du står väldigt illa du kan bli sjuk om du inte ovetat om de kan bli sjuk.

Vaccinationen skyddar dig och andra

1. Vaccinet i sprutan hjälper din kropp att skydda sig mot sjukdomen.
2. Vaccin kan minska risken att bli svårt sjuk eller dö i covid-19.
3. Efter vaccinationen bygger kroppens immunförsvaret upp ett skydd mot covid-19.
4. Om du inte blir sjuk så minskar också risken att du smittar andra.
5. Att vaccinera sig minskar smittspridningen i hela samhället.
6. Vaccinet mot covid-19 erbjuds alla som är 18 år och äldre. Vaccinationen är gratis.
7. De som riskerar att bli allvarligt sjuka erbjuds vaccinera först.
8. Mer information om vaccinationen och när du kan vaccinera dig finns på www.1177.se.

Vaccination mot covid-19

Mer information om vaccination mot covid-19

- **För personal inom vård och omsorg om vaccination mot covid-19**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/for-personal-inom-var-d-och-omsorg/>

- **Vägledning och fördjupad information om vaccination mot covid-19**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/for-personal-inom-var-d-och-omsorg/for-personal-inom-halso--och-sjukvard/Vagledning-och-fordjupad-information-om-vaccination-mot-covid-19/>

- **Hälsodeklaration**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material/publikationsarkiv/h/halsodeklaration--vuxna--vaccination-mot-covid-19/>

- **Informationsmaterial**

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/vaccination-mot-covid-19/information-for-dig-om-vaccinationen/informationsmaterial/>

- **Riktlinje från Svenska Föreningen För Allergologi, SFFA Vaccination mot Covid-19**

<http://www.sffa.nu/wp-content/uploads/2021/02/Riktlinjer-COVID-19-och-allergi-29-januari-2021.pdf>

Frågor, reflektioner

Folkhälsomyndigheten

Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Tack för idag!

- Ni får ett e-postmeddelande med länk till inspelningen och presentationen från dagen så snart dessa är publicerade på www.kunskapsstyrningvard.se
- Svara gärna på den utvärdering du strax får till din e-post! Där finns även möjlighet att göra medskick om frågor som vi inte hade möjlighet att ta upp idag

Tack!

Folkhälsomyndigheten

**Nationellt system
för kunskapsstyrning
Hälsa- och sjukvård**

SVERIGES REGIONER I SAMVERKAN

LÄKEMEDELSVERKET
SWEDISH MEDICAL PRODUCTS AGENCY

**Sveriges
Kommuner
och Regioner**